

det stiler. Allerede ved Sagens 1ste Behandling har jeg tilladt mig at ytre, at det virkelig synes mig klart, at der i den bestaaende Æhndelov er Noget, som kunde ansees for at være Uret imod Æhndet, og at jeg troer, at det vil være rigtigt at fjerne denne Uret; men jeg troer paa den anden Side heller ikke, at man bør gaae videre end nødvendigt for at fjerne den. Hvad der virkelig er Grund til at fjerne i Æhndeloven, er det, at Huusbonden kan, selvsølgelig imod Æhndets Villie, give saadanne Studsmaal, om hvilke det maa ansees afgjort, at de ville have en vedvarende skadelig Indflydelse for Æhndet, og det længe efter, at Æhndeforholdet er ophørt, og længe efterat den mindre gode Handling er foretagen, der har foranlediget dette flette Studsmaal. At gaae videre end til at forebygge dette, kan jeg ikke ansee tilraadeligt, og navnlig antager jeg, at den Retning, hvori Lovforslaget gaaer, hvorved man vil ligesom trykke det gode Æhndet ned for derved at kunne stille det mindre gode Æhndet, eller i alt Fald det Æhndet, der har faaet et mindre godt Studsmaal, paa samme Maade som det gode Æhndet, er mindre heldig. Jeg finder i det Hele taget, at Hensynet til det gode Æhndet, Æhndet med et godt Studsmaal, der efter de statistiske Oplysninger omtrent udgjør 80 pCt., medens Antallet af de Æhnder, der have faaet slet Studsmaal, eller i alt Fald et saadant Studsmaal, at det har kunnet skade Æhndets Fremtid, kun udgjør 20 pCt., maa være det overveiende. Efter mine Begreber er Studsmaalsbogen det gode Æhndes Capital; den aabner Æhndet en let Afgang til at faae en god Tjeneste, hvormed der er forbundet en passende og god Løn, i et saadant Huus, hvor Æhndet kan være tjent med at være, og jeg finder derfor, at det vilde være urigtigt, om man formindskede denne det gode Æhndes Capital ved at affære det Afdgangen til at kunne faae et godt Studsmaal i Studsmaalsbogen. Man kan efter mine Begreber ikke derimod indvende, at Æhndet jo i ethvert Tilfælde vil kunne faae løse Studsmaal, thi Studsmaalsbogen har i ethvert Tilfælde den Fordeel, at den har offentlig Troværdighed, og offentlig Troværdighed vil umulig i Tidernes Løb kunne følge løse Studs-

maal, selv ganske affect fra, hvor langt vanskeligere det er for Æhndet at opbevare og conservere dem, medens det ved at præsentere sin Studsmaalsbog strax kan give en med offentlig Troværdighed ledsaget Oversigt over sin Fortid. Forøvrigt er der ogsaa Tilfælde, hvor det maa være af særlig Bigtighed for det gode Æhndet at faae Studsmaal indført i en Studsmaalsbog. Om man nemlig ogsaa vil følge Lovforslaget, er det dog givet, at Studsmaalsbogen dog i ethvert Tilfælde vil indeholde Vidnesbyrd, idet man da væsentlig vil betragte den Tid, som Æhndet har været hos enhver enkelt Huusbond, som en naturlig Maalestok for, hvor godt eller mindre godt Æhndet har været. Men nu kan der jo være Omstændigheder, som Æhndet ikke selv er Herre over, der kunne have gjort, at det har maattet forlade sin Tjeneste efter en kort Tjenestetid, og hvor det altsaa maa være af Interesse for Æhndet i Bogen at faae afgivet en Erklæring om, af hvilken Grund det har maattet forlade Tjenesten. En Karl bliver f. Ex. indkaldt til Militærtjeneste, eller et Æhndet har maattet forlade sin Condition, fordi han gifter sig eller paa Grund af Dødsfald. Staaer der nu i Studsmaalsbogen ikke Andet, end at Bedkommende har tjent saa og saa længe, idet Huusbonden ikke er berettiget til at tilføie Grunden til, at Æhndet saa hurtig har maattet forlade sin Tjeneste, saa vil dette aabenbart, hvis Tjenestetiden har været kort, kunne blive til stor Skade for Æhndet. Det Forslag, jeg har stillet, forekommer mig i og for sig at anbefale sig derved, at det er det ganske Naturlige; det er det, som efter mine Begreber stemmer bedst med Forholdets Natur som Contractforhold, at begge Parter maa kunne blive enige om, hvorvidt der skal gives Studsmaal eller ikke. Saaledes er Forholdet jo ogsaa nu med Hensyn til det højere Æhndet. Man vil aldrig falde paa at paatvinge en Fuldmægtig paa et Amtscoutoir en anbefaling eller en Udtalelse om hans Forhold imod hans Dnste, og ligesaa lidet forekommer det mig, at der er Grund til i dette Contractforhold at indtvinge en saadan Bestemmelse som den, der findes i den nuggældende Æhndelov, den nemlig, at Æhndet skal modtage en saadan Er-